

N:o 37.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af fyra till kronoparken Uttersberg i Vestmanlands län hörande jordområden; gifven Stockholms slott den 2 februari 1900.

Jemlikt Kongl. Maj:ts beslut den 19 augusti 1898 hafva, för bildande af kronopark, af Uttersbergs nya aktiebolag för statsverkets räkning inköpts, bland andra fastigheter, hemmanen 1 mantal Bären eller Born, $\frac{1}{2}$ mantal Masmästarbo, 1 mantal Skärviken och $\frac{1}{4}$ mantal Åmmesbo eller Vestra Åmmesbo i Skinskattebergs socken samt $\frac{1}{2}$ mantal Sör Tulinge eller Södra Tulinge i Heds socken af Vestmanlands län.

I underdånig skrifvelse den 23 november nästlidet år har domänstyrelsen anført, att, ehuru vid kronans markförvärf för bildande af nya kronoparker större inegoområden ofta fränskilts för att af säljarne bibehållas, det oaktadt flerstädes en del odlad jord måst ingå i köpen. Der denna i mindre parceller låge spridd öfver utmarken, vore dess bibehållande i kronans hand fast hellre till fördel än olägenhet, derigenom att de små jordbrukens arrendatorer, till öfvervägande antal torpare, bildade en för kronoparkernas skötsel behöflig fast arbetarestam. Men der de odlade områdena vore af större utsträckning och der tillräckliga arbetskrafter för skogsskötseln kunde utan svårighet erhållas genom legning, vore inegojordens bibehållande i kronans ego ur nyssnämnda synpunkt utan betydelse. I sådana fall skulle den odlade jordens afyttrande medföra fördel för kronan genom minskning af förvaltningsbestyret, på samma gång som den enskilde sattes i tillfälle att egna jorden den mest vinstgivande skötsel. Derförutom kunde i tätt bebygda orter samt i närheten af industriela anläggningar och

jernvägsstationer en del mindre jordbrukslägenheter, jemväl smärre områden af utmark, utan olägenhet för kronoparkerna afsöndras för att under ständig besittningsrätt upplåtas åt enskilde, som sökte tillfälle att förvärfva sig egna hem.

Hvad särskildt anginge först omförmälda köp hade vid detsamma visserligen ganska betydliga inegoområden jemte sjelfva Uttersbergs bruk undantagits från köpet för att af säljaren bibehållas, men det oaktadt hade öfverjägmästaren i Bergslagsdistriktet vid af honom verkställd utredning funnit, att åtskilliga af de med samma köp följande inegoområden kunde fränkiljas den nybildade kronoparken Uttersberg, utan att kronoparkens gränser derigenom i väsentlig mån försämrades eller andra olägenheter deraf vållades. På grund deraf hade ock öfverjägmästaren föreslagit, att vissa inegolotter äfvensom för gränsernas reglering en del mindre utmarksområden, hufvudsakligast betesmark, måtte skiljas från nämnda kronopark för att afyttras.

För egen del hemställer nu domänstyrelsen, att fyra särskilda invid eller i närheten af statsbanan Krylbo—Örebro eller intill den af Uttersbergs nya aktiebolag bibehållna mark belägna områden, tillhörande, ett hemmanen Born och Masmästarbo samt ett hvardera af hemmanen Skärviken, Vestra Åmmesbo och Södra Tulinge, måtte försäljas, dervid dock borde från försäljningen undantagas ett å det till Vestra Åmmesbo hörande området beläget soldattorp.

Beträffande dessa områden inhemtas af öfverjägmästarens berörda utredning, att den till försäljning ifrågasatta delen af hemmanen Born och Masmästarbo är försedd med åbyggnader och innehåller tillsammans ungefär 71.82 hektar, hvaraf 40.37 hektar tomter, åker och äng samt 31.45 hektar skogs- och betesmark; att det under hemmanet Skärviken lydande området, till hvilket höra åbyggnader, tegelbruk och en gammal såg, innehåller tillhoppa ungefär 162.19 hektar, hvaraf 55.03 hektar tomter, åker och äng, 93.47 hektar skogs- och betesmark samt 13.69 hektar vatten; att det till hemmanet Vestra Åmmesbo hörande området, kalladt Latbo, hvilket, brukadt under hemmanet Skärviken och i saknad af nödiga ekonomibyggnader, domänstyrelsen anser böra afyttras tillsammans med det under sistnämnda hemman lydande området, innehåller tillsammans ungefär 81.95 hektar, hvaraf 31.27 hektar tomter, åker och äng, 32.71 hektar skogs- och betesmark samt 17.97 hektar vatten; samt att det till hemmanet Södra Tulinge hörande området är försedt med i godt skick varande åbyggnader och innehåller tillhoppa ungefär 167.04 hektar, deraf 95.88 hektar tomter, åker och äng, 59.26 hektar skogs- och hagmark samt 11.90 hektar vatten.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att omförmälda, till hemmanen Born och Masmästarbo, Skär-
viken, Vestra Åmmesbo samt Södra Tulinge hörande områden må, med
undantag af ett soldattorp å det till Vestra Åmmesbo hörande området,
efter förutgången saluvärdering samt i laga ordning verkställd ego-
styckning eller afsöndring frångöras kronoparken Uttersberg och å
offentlig auktion utbjudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare
den 14 mars 1902, dock med kronan förbehållen rätt, beträffande det
till hemmanen Born och Masmästarbo hörande området, att fritt be-
gagna väg öfver området för virkes- och koltransport från den vid
hemmanen behållna utmarksdelen äfvensom plats vid stranden af sjön
Nedra Vettern för aflastning af flottgoods, samt, beträffande det till
Vestra Åmmesbo hörande området, att flotta virke i det området an-
gränsande vattendrag,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar
inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre
kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skog-
bärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar jemte karta skola Riksdagens
vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riks-
dagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 februari
1900.*

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: WIKBLAD,
ANERSTEDT,
herr VON KRUSENSTJERNA,
grefve WACHTMEISTER,
CLAËSON,
DYRSSEN,
CRUSEBJÖRN,
RESTADIUS.

Departementschefen, statsrådet grefve Wachtmeister föredrog
härefter:

Domänstyrelsens underdåniga skrifvelse den 23 november 1899,
hvari — sedan jemlikt Kongl. Maj:ts beslut den 19 augusti 1898, för bildande
af kronopark, af Uttersbergs nya aktiebolag för statsverkets räkning
inköpts, bland andra fastigheter, hemmanen 1 mantal Båren eller Born,
 $\frac{1}{2}$ mantal Masmästarbo, 1 mantal Skärviken och $\frac{1}{4}$ mantal Åmmesbo
eller Vestra Åmmesbo i Skinskattebergs socken samt $\frac{1}{2}$ mantal Sör
Tulinge eller Södra Tulinge i Heds socken af Vestmanlands län —
Domänstyrelsen hemställt, att fyra särskilda invid eller i närheten af
statsbanan Krylbo—Örebro eller intill den af bolaget bibehållna mark
belägna områden, tillhörande, ett hemmanen Born och Masmästarbo
samt ett hvardtera af hemmanen Skärviken, Vestra Åmmesbo och

Södra Tulinge, måtte försäljas, dervid dock borde från försäljningen undantagas ett å det till Vestra Åmmesbo hörande området beläget soldattorp.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, dels att omförmälda, till hemmanen Born och Masmästarbo, Skär-viken, Vestra Åmmesbo samt Södra Tulinge hörande områden finge, med undantag af ett soldattorp å det till Vestra Åmmesbo hörande området, efter förutgången saluvärdering samt i laga ordning verkställd egostyckning eller afsöndring fränskiljas kronoparken Uttersberg och å offentlig auktion utbudas till försäljning med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1902, dock med kronan förbehållen rätt, beträffande det till hemmanen Born och Masmästarbo hörande området, att fritt begagna väg öfver området för virkes- och koltransport från den vid hemmanen behållna utmarksdelen äfvensom plats vid stranden af sjön Nedra Vettern för aflastning af flottgoods, samt, beträffande det till Vestra Åmmesbo hörande området, att flotta virke i det området angränsande vattendrag, dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Hvad statsrådet sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Sven Köhler.